

УДК [614.8.027:006.033](477)

ЗМІНИ В УПРАВЛІННІ ПРОФЕСІЙНОЮ БЕЗПЕКОЮ ТА ЗДОРОВ'ЯМ З ПРИЙНЯТТЯМ ISO 45001

Бурич К.О.

Яцух О.В., канд. с.-г. наук, доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

У березні 2018 року Міжнародна організація зі стандартизації – International Organization for Standardization (ISO) опублікувала міжнародний стандарт ISO 45001:2018 «Системи управління професійною безпекою та здоров'ям. Вимоги та настанови до застосування», який має на меті впровадження системи профілактики нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань, інцидентів тощо, збереження життя і здоров'я працівників, скорочення витрат на сплату штрафів, виконання приписів наглядових органів в галузі охорони праці, покращення іміджу компанії як соціально орієнтованої і т. ін. [1].

Згідно з новим стандартом організація повинна звертати увагу й на те, що виходить за межі проблем охорони здоров'я і безпеки персоналу та враховувати, чого від неї очікують зацікавлені сторони. Також організація зобов'язана подбати про безпеку своїх підрядників і постачальників, а також врахувати те, як, наприклад, її діяльність може вплинути на місцеві співтовариства. Ці вимоги набагато ширші порівняно з тими, які представлені в BS OHSAS 18001:2007. Тобто слід не просто спрямувати всю увагу на дотримання умов гігієни і безпеки праці, а й врахувати, що організація не може укласти контракти, якщо існує високий ризик виникнення інцидентів, які можуть призвести до втрати здоров'я і життя не тільки своїх працівників, а й підрядників, а також людей, які проживають поряд.

ISO 45001 побудовано за так званою високорівневою структурою ISO (HLS – High Level Structure), яка є спільною основою для всіх стандартів систем управління. Усі стандарти системи управління матимуть однаковий зовнішній вигляд. Це забезпечить більшу узгодженість між системами різних сфер управління. Також стандарт слідуватиме іншим загальним підходам побудови систем менеджменту, які вже закладено в системи управління якістю та екологією. Отже, ISO 45001 сприяє впровадженню процесного підходу під час розробки, запровадження та поліпшення результативності системи управління професійною безпекою та здоров'ям. Процесний підхід передбачає систематичне визначення процесів і їх взаємодії та управління ними задля того, щоб досягти запланованих результатів відповідно до політики у сфері професійної безпеки та здоров'я і стратегічного напрямку організації.

Певні особливості процесів можуть завдати шкоди працівникам. Тобто небезпека є особливістю процесу. А наріжним каменем профілактичних заходів з протидії небезпекам і в ISO 45001 залишаються механізми ризик-менеджменту. Проте інструментарій ідентифікації небезпек та оцінки ризиків у

сфері професійної безпеки та здоров'я планується поповнити окремими процесами для виявлення можливостей покращення показників у цій сфері та можливостей для поліпшення системи управління професійною безпекою і здоров'ям. А для цього, своєю чергою, потрібне ризик-орієнтовне мислення [2].

Визначення «ризик-орієнтованого мислення» було відсутнє в OHSAS 18001, відсутнє воно і в ISO 45001. Проте, на нашу думку, це поняття невід'ємно пов'язано з прописаними в новому стандарті компетентністю працівників та формуванням в організації корпоративної культури, яка забезпечує підтримку системи управління OHSAS для впровадження і підтримки процесу постійного попереджувального виявлення небезпек.

Висновок. Запровадження системи управління професійною безпекою та здоров'ям за допомогою стандарту ISO 45001 дозволить працівникам відчувати, що їхні потреби щодо професійної безпеки враховуються, знизить ризики виникнення нещасних випадків, аварій та аварійних ситуацій, тим самим скоротивши витрати організації. ISO 45001 з 2018 року допоможе реалізовувати рішення для підвищення безпеки працівників у всьому світі. Стандарт може докорінно змінити ситуацію з охороною праці шляхом впровадження найкращих світових практик в інтегровані системи управління підприємств. Все це позитивно впливатиме на створення корпоративної культури та іміджу організації. На останок нагадаємо, якщо ваша організація вже має сертифікацію за OHSAS 18001, то після публікації стандарту ISO 45001 власники сертифікатів мають трирічний перехідний період, щоб перенести свою сертифікацію на новий стандарт.

Література:

1. Стандарт ISO 45001: 2018 «Системи управління професійною безпекою та здоров'ям. Вимоги та настанови до застосування».
2. Данько Н.І., Теличко К.Е. ISO 45001. Очікувані зміни в управлінні безпекою та здоров'ям [Електронний ресурс] / Н.І. Данько, К.Е. Теличко // Охорона праці і пожежна безпека – 2017 – №12 – С. 36 – Режим доступу: <http://oppb.com.ua/articles/iso-45001-ochikuvani-zminy-v-upravlinni-profesiynoyu-bezpekyu-ta-zdorovyam>.